

ETNOKULTŪROS PROJEKTAS „METŲ RATAS“

Etnokultūra inicijuoja bendražmogiškųjų vertybių formavimąsi – pagarbą tautiškumui, etnokultūriniam paveldui, meilę savo artimui, gamtai, aplinkai. Ji padeda tvirtus pagrindus formuoti kūrybišką save realizuojančią ir vertinančią asmenybę.

Priešmokyklinėje „Žvirbliukų“ grupėje buvo vykdomas etnokultūros projektas „Metų ratas“. Vaikai iš tradicinės liaudies kūrybos mokosi gėrio, grožio, doros pagrindų, daug sužino apie savo gimtąjį kraštą, Tėvynę, jos papročius bei tradicijas.

Etnokultūrinio projekto „Metų ratas“ tikslas – supažindinti vaikus su mūsų tautos liaudies kūrybos lobynu, kaip etnokultūros pagrindu, ugdyti poreikį, pažinti ir domėtis savo protėvių tradicijomis, papročiais, senosios liaudies kūrybos vertybėmis.

Vienas iš svarbiausių projekto uždavinių ugdyti patriotiškumą, vaiko pagarbą ir meilę savo kraštui, liaudies dainai, šokiui bei kalbai.

VYKDYTOS VEIKLOS:

1. ILGAS DUONUTĖS KELIAS

Priešmokyklinės „Žvirbliukų“ grupės vaikai šventė duonos šventę „Ilgas duonutės kelias“. Norėdami priminti vaikams senas duonos atsiradimo tradicijas, puoselėdamos meilę duonai, pagarbą ją užauginusiam žmogui. Šventės metu skambėjo gražiausi žodžiai, dainelės, skirti duonelei. Vaikai kartu su mokytojomis „nuėjo“ ilgą duonelės kelią: nuo rugių sėjos iki duonelės ant stalo.

2. PUSIAUŽIEMIS

Žiemos viduryje, sausio 25 dieną, švenčiamas Pusiaužiemis. Sakoma, jog tądien barsukas išlenda iš olos. Jeigu diena saulėta, barsukas mato šešėlį ir lenda atgal atbulas į olą slėptis, gula ant to paties šono, – tada sniegas jau greit prasmegs. Jei apsiniaukę, barsukas pavaikšto po mišką ir grįžęs kietai įminga ant kito šono, – tada pavasarį teks dar ilgai laukti. Tądien ir meška ant kito šono verčiasi ir pradeda žįsti kitą leteną. Koks oras šios dienos popietę, tokia bus ir antroji žiemos pusė. Žiemos orus spėliojo ir priešmokyklinės grupės „Žvirbliukų“ ugdytiniai.

Pusiaužiemio šventėje. O barsukas eina pasivaikščioti ir visus vaikučius pakviečia palenktyniauti. Vaikai džiaugėsi sniego žaidimais. Statė meškučiui namą.

3. NUPIEŠIU DAINĄ LIETUVAI

Priešmokyklinės „Žvirbliukų“ grupės vaikai dalyvavo Respublikiniame ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų virtualiame muzikos ir dailės kūrybiniame projekte „**NUPIEŠIU DAINĄ LIETUVAI**“, skirtos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti.

Tikslas – pasitelkiant muzikinį kūrinį (dainą skirtą Lietuvai) įtraukti vaikus į aktyvią kūrybinę veiklą ir įvairiomis meninės raiškos priemonėmis piešti ar tapyti piešinius, kurie atitinka skambančio kūrinio esmę.

Uždaviniai: skatinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų kūrybingumą ir išradingumą; per skambančią muziką ir meilę Lietuvai puoselėti meninius vaikų gebėjimus; stiprinti bendradarbiavimą tarp šalies ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų.

5. GURGU GURGU Į KAZIUKO TURGŲ

Kartu su pavasariu ateina ir pirmoji pavasario šventė – *Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero diena*. „Žvirbliukų“ grupės vaikai visus su gražia pavasario švente pasveikino gražia lietuvių liaudies daina „Vieversiuokas ant dirvono“ ir lietuvių liaudies šokiu „Marceliukė Ceceliukė“.

Be linksmybių, parodoje kiekviena grupė didžiavosi prekių gausybe išpuoštais stalais. Vaikams buvo labai įdomu vieniems iš kitų pasimokyti ir pasigrožėti kūrybiniais darbais: riestainiais, gėlytėmis, karoliais ir kita.

6. MOČIUTĖS PRIJUOSTĖLĖ

Dalyvavo „Žvirbliukų“ grupės vaikai Respublikiniame projekte „Močiutės prijuostelė“. Ugdytiniai eksperimentavo su didelių matmenų medžiagomis, ant didelių popieriaus lapų, štapavo, darė karpinius ir kt. Eksperimentuodami, tyrinėdami dažus, sukūrė kompozicijas, tyrinėjo medžiagų paviršius, stebėjo, grožėjosi, džiaugėsi tautodailės dirbiniais, taikomosios, vaizduojamosios dailės kūriniais. Pasižymėjo išradingumu, bei meniniais gebėjimais. Bandydami iš įvairiausių priemonių, mažieji ugdytiniai kartu su pedagogais sukūrė nuostabaus grožio prijuostes.

6. GĖLĖS LIETUVIŲ LIAUDIES ETNINĖJE KULTŪROJE

„Žvirbliukų“ grupės ugdytiniai dalyvavo Respublikiniame ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų kūrybiniame projekte „GĖLĖS LIETUVIŲ LIAUDIES ETNINĖJE KULTŪROJE“. Gėlės mums teikia grožį ir džiaugsmą. Mokinkime vaikus savyje pajusti gėlės grožį, skirti formą, spalvų įvairovę, skleidžiamą kvapą. Skatinome kurti gamtos, ir savo aplinkos, grožį žodžiu ir darbu. Žadinome meninį jautrumą, kaupėme estetinę patirtį. Projektas buvo skiriamas, kad vaikai kuo daugiau pažintų Lietuvos miškuose, pievose, laukuose ir gėlynuose augančių gėlių. Renginio uždaviniai: 1. Prisiminti elgesio taisyklės gamtoje (jausti bendrumą su gamta, atsakomybę už šalia esančius augalus, pasiryžtų neskinti, nežaloti, saugoti); 2. Skatinti vaikų kūrybiškumą ir saviraišką; 3. Projekto įgyvendinimo būdai: gėlės lietuvių liaudies žaidimuose, karpiniuose, lankstiniuose, lietuvių liaudies raštuose, dainose ar rateliuose.

7. PIEMENĖLIŲ ŠVENTĖ

Jurginės - Piemenėlių šventė. Ją balandžio 23 d. organizavome mūsų darželyje. Švenčiant Jurginės darželyje, buvo siekiama pažinti ir perimti tautos kultūrą, papročius ir tradicijas, mokyti žaisti žaidimus, šokti ratelius, tinkančius šiai šventei bei supažindinti su tradiciniais Jurginių valgiais. Senovėje šią dieną piemenėliai būtinai gindavo gyvulius į ganyklą. Buvo tikima, kad šv. Jurgis saugo vasaros raktus: jis gali atrakinti dangų, kad palytų, sužaliuotų žolė. Todėl ir mūsų darželio mažieji piemenukai, pasitelkdami įvairias meninės raiškos priemones, džiaugėsi atgimusia gamta, vabalėliais, parskridusiais paukšteliais. Mažieji

piemenėliai šoko, mėgdžiojo paukščių balsus, dainavo ir žaidė įvairiausius žaidimus.

8. ŽAIDŽIAME SENOVĘ

Priešmokyklinės „Žvirbliukų“ grupės ugdytiniai dalyvavo šalies švietimo įstaigų lietuvių liaudies choreografinio folkloro festivalyje „Žaidžiame senovę“, tema „Lietuvos paukščiai“. Vaikučiai smagiai dainavo žemaičių liaudies dainą „Gol žvirblis šalia koknės“. O kai pasveiko žvirblelis, tai pakvietė pažaisti lietuvių liaudies šokį „Pliauškutį“.

9. ATRASK IR PAŽINK VAIKYSTĖS TAUTOSAKOS SODĄ

Priešmokyklinės „Žvirbliukų“ grupės ugdytiniai kartu su priešmokyklinio ugdymo mokytoja Alyte Brazdžiuviene ir meninio ugdymo mokytoja Aurelija Saukaitiene nuvyko į

Vilniaus miesto lopšelj – darželj „Jurginėlis“, kur buvo organizuojamas Respublikinis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų vaikų folkloro festivalis „ATRASK IR PAŽINK VAIKYSTĖS TAUTOSAKOS SODĄ“. Vaikai dainavo lietuvių liaudies dainą „Aš pasėjau žalią liną“ ir šoko lietuvių liaudies ratelį „Staklės“.

Siekdami puoselėti lietuvių liaudies papročius ir tradicijas, stiprinti šeimos ir ugdymo institucijos bendradarbiavimą, nutarėme organizuoti projektą „Lino kelias“.

Vaikai buvo pakviesti pakeliauti nežinomu ir įdomiu lino keliu. Pokalbių metu mokytojos su vaikais stebėjo sėmenis, prinokusius linus, žiūrėjo filmuotą medžiagą, lino ieškojo pasakose, patarlėse, priežodžiuose, mįslėse, dainose, aiškinosi jo kelią – pradedant nuo sėjos iki gražaus audeklo atsiradimo. Vaikai sužinojo, kad linas – ne tik aprėdas, bet ir vaistas bei maistas, kad iš linų sėmenų spaudžiamas aliejus. Mažieji analizavo jo gydomąsias savybes, skonį, ragavo sėmenų aliejaus.

Parengė priešmokyklinio ugdymo mokytoja metodininkė Alytė Brazdžiuvienė